**Hvilke utfordringer for produksjon og formidling som følge av koronatiltakene er det nødvendig å omtale i kommende strategi for scenekunst?**

Pandemien har forsterket publikums bruk av strømmetjenester, ikke alle vil vende tilbake til teatrene i like stor grad som før. Yngre voksne har mistet ett år med muligheter for å oppleve teater, eller vi som bransje har mistet et år med rekruttering av nye publikummere – i en tid de trekkes enda sterkere mot nye plattformer/media.

Det var ikke Hamsun som fikk meg til å lese bøker, det var Hardyguttene. Slik er det også i teatrene hvis vi skal nå ut over en engere liten krets av de som nå vokser opp.

Scenekunststrategien må sette publikumsrekruttering i fokus. Kanskje dette er tiden for at flere innen bransjen må etterstrebe regjerningens mål om at scenekunsten som produseres skal nå flere, både i bredde og volum.

**Hvordan arbeides det for å løse koronarelaterte utfordringer nå, og hvilke løsninger/tiltak planlegges gjennomført på sikt?**

Utfordringene kan dels i produksjonsutfordringer og publikumsutfordringer.

På produksjonssiden oppstår vanskelighetene rundt smittevern både når skuespillerne skal utøve sitt spill på scenen, og når arbeidet bak scenen krever at man går tett på. Vi mener dette løses godt nå gjennom etablerte rutiner og overvåking av arbeidet. Unntaket fra forskriftene som gjør at skuespillere kan ha en avstand på mindre enn 1 meter er absolutt nødvendig for å opprettholde en kunstnerisk produksjon, samtidig har Riksteatret ikke hatt smitte på scenen, og årsaken ligger i høyt fokus på smittevernet rundt scenen og på skuespillernes fritid. Det må legges til at vi har ensembler i størrelsesorden 2-6 skuespillere, noe som gir en lavere risiko enn ved større sceneoppsetninger.

Publikumsutfordringene ligger i maksimumstallet for antall publikummere, i kombinasjon med en generell engstelse i landet. Riksteatret rammes også av plutselige lokale endringer som gjør at et turnested kan stenge med på kort varsel, så sent at det ikke er mulig å finne et alternativt spillested de dagen.

Vi ser også at publikum trekker til kjente forestillinger, men litt smalere forestillinger rammes i større grad av publikumssvikt. Man kan si pandemien har skapt en ytterligere polarisering hvor publikum, som har en viss angst eller ønsker gjøre færre aktiviteter, foretrekker de mest kommersielle forestillingene.

Et lavt publikumsantall er også utfordrende for skuespillere, det er veldig merkbart når en sal med 600 seter kun fylles opp med 100 personer, og disse i tillegg sitter sprett.

Det ligger ikke i vår makt å øke publikumstallet utover 100, ei heller er det vår interesse å gå på akkord med smittevernet for skuespillere og stab. Så når det spørres om hvilke tiltak som planlegges på sikt, kan vi si at vi allerede har etablert tiltak for antatt godt smittevern i forhold til

dagens situasjon, og maks gjennomføring av planlagte publikumsmøter, så det som ligger foran oss styres av myndighetenes restriksjoner.

Planleggingshorisonten er slik at vi nå jobber med repertoaret for 2023, og vi mener vi ikke kan planlegge for at landet fortsatt er nedstengt da. Det er nå vi skal gjøre alle tiltak for å være i full drift med et relevant tilbud når landet åpner opp

**Hvordan kan situasjonen koronapandemien har skapt, benyttes som et utgangspunkt for mer omstilling og innovasjon på scenekunstområdet? Gi eksempler.**

Motstanden mot å strømme teater har blitt myket opp noe i denne tiden, slik at alle parter er litt mer åpne for dette. Samtidig har nok noen gått for langt i å kun distribuere opptak av teaterforestillinger, det vil på sikt være skadelig for bransjen hvis kvaliteten på strømmingen ikke er god.. En dårlig strømming blir like ødeleggende for rekruttering av nye publikummere som det var for enkelte den gang vi hadde fjernsynsteatret.

Pandemien har åpnet flere øyne, men mulighetene har ikke endret seg, rommet har ligget der men det har ikke vært brukt i samme grad som nå. Det er vilje og evne som må endres – hvis man i det hele tatt skal jobbe for strømming?

Forestillingene må gjenskapes for skjerm, ikke bare vise sceneproduksjonen. Kameraet må være et stort premiss for publikums opplevelse av kvalitet.

Strømmefokuset har også avlet frem en større vilje til å se på VR (virtual reality) som en del av forestillingen, en teknikk som kan utnyttes både som et innhold og som en distribusjonsplattform. Virtual Reality kommer, det er bare spørsmål om hvem som plukker opp mulighetene; Er det filmmakere, spillprodusenter eller teaterbransjen? Her kan alle ta ballen videre. Riksteatret er allerede i gang.

**Hvordan sikrer vi sceneinstitusjonene mot fremtidige krisesituasjoner?**

Riksteatret klarer nå å møte publikumsbegrensingen fordi vi har egenkapital, dvs vi har bygget opp en reserve. Pandemien har vist at vi klarer å finne de praktiske løsningene for å drive videre, men økonomien er det som kan stoppe mulighetene hvis et lavt publikumstall vedvarer. Da hjelper det på ha egenkapital som et buffer. Alle må kanskje kunne ha et større fokus på å bygge en større egenkapital for å møte kriser.